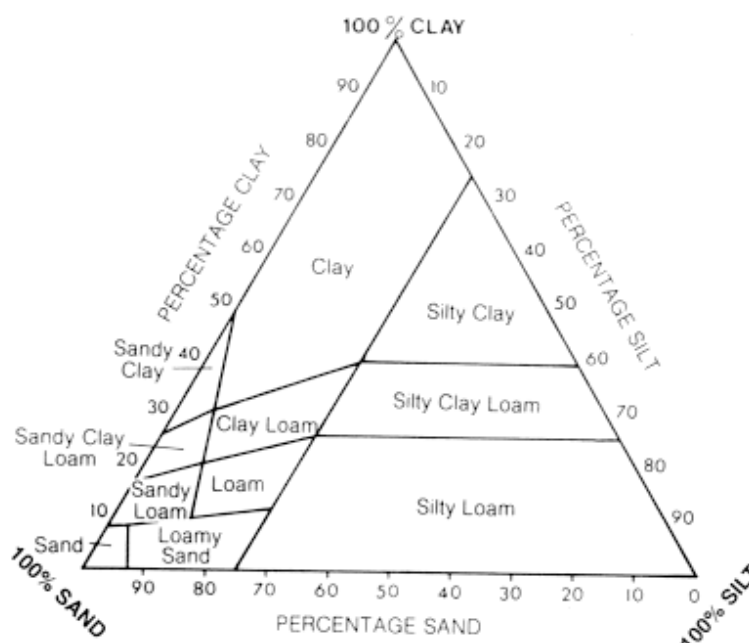

ภาคผนวก

ข้อจำกัดต่าง ๆ ที่ใช้ในการประเมินระดับสมบัติทางกายภาพ และสมบัติทางเคมีของดิน

1. ขนาดอนุภาคดิน

สามารถที่จะระบุได้ว่าดินแต่ละชนิดนั้นมีลักษณะเนื้อดินที่เป็นอย่างไรนั้น โดยการนำค่าที่ได้จากการทดลองมาเทียบกับสามเหลี่ยมประเมินเนื้อดิน (ภาพภาคผนวกที่ 1)

ภาพภาคผนวกที่ 1 สามเหลี่ยมประเมินเนื้อดิน (Marshall, 1974)

2. อัตราการซึบซึมน้ำของดิน

ตารางภาคผนวกที่ 1 ระดับการประเมินอัตราการซึบซึมน้ำของดิน

อัตราการซึบซึมน้ำของดิน (เซนติเมตร/ชั่วโมง)	ระดับ
< 0.8	ช้ามาก
0.8-2.0	ช้า
2.0-6.0	ปานกลาง
6.0-8.0	เร็วปานกลาง
8.0-12.5	เร็ว
> 12.5	เร็วมาก

ที่มา: FAO (1963)

3. ปริมาณน้ำที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (plant available water)

Sanchez and Cochane (1980) ได้กำหนดค่าวิกฤตของปริมาณน้ำที่เป็นประโยชน์ต่อพืชไว้ที่ 10 เปอร์เซ็นต์ เพราะฉะนั้น ถ้าดินชนิดใดมีความชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืชน้อยกว่า 10 เปอร์เซ็นต์ แสดงว่าพืชจะแสดงอาการขาดน้ำ หรือมีน้ำที่เป็นประโยชน์ต่อพืชอยู่น้อยมาก ต้องมีการจัดการเรื่องน้ำ

4. ความหนาแน่นรวมของดิน (bulk density)

ตารางภาคผนวกที่ 2 ระดับการประเมินความหนาแน่นรวมของดิน

ความหนาแน่นรวม (กรัม/ลูกบาศก์เซนติเมตร)	ระดับ
< 1.2	ต่ำ
1.2-1.4	ค่อนข้างต่ำ
1.4-1.6	ปานกลาง
1.6-1.8	ค่อนข้างสูง
1.8-2.0	สูง
> 2.0	สูงมาก

ที่มา : นงคราญ (2529)

5. ความหนาแน่นของอนุภาคดิน (particle density)

ค่าความหนาแน่นอนุภาคของดิน ในดินปกติจะอยู่ประมาณ 2.65 กรัมต่อลูกบาศก์เซนติเมตร ส่วนดินที่มีอินทรีย์วัตถุอยู่มากจะประมาณ 1.37 กรัมต่อลูกบาศก์เซนติเมตร และดินที่มีส่วนประกอบของเหล็กอยู่จะอยู่ประมาณ 3.6-3.7 กรัมต่อลูกบาศก์เซนติเมตร (Landon, 1991)

6. ความพรุนของดิน (total porosity)

ค่าความพรุนของดินโดยทั่วไปแล้วจะอยู่ในช่วง 30 – 70 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งถ้าความพรุนของดินมีค่าน้อยกว่า 30 เปอร์เซ็นต์ ถือว่าดินนั้นมีปัญหาในเรื่องของการระบายน้ำ ระบายอากาศ ดินมีการอัดตัวกันสูง (compaction) และถ้าเกิน 70 เปอร์เซ็นต์ ดินนั้นจะมีช่องว่างในดินมากเกินไป จะส่งผลถึงเรื่องการเก็บน้ำในช่องว่างของอนุภาคดิน (Landon, 1991)

7. ความต้านทานต่อการชอนไชของรากพืช (resistance to penetration)

ค่าความต้านทานต่อการชอนไชของรากพืช ซึ่งถ้ามีค่ามากกว่า 2,500 KPa ถือว่าเป็นปัญหาต่อการชอนไชของรากพืช รากสามารถที่จะชอนไชไปหาน้ำ และธาตุอาหารได้ยาก (Taylor and Burnett, 1964)

8. ค่าความเป็นกรดเป็นด่าง (pH)

ตารางภาคผนวกที่ 3 ระดับการประเมินความเป็นกรดเป็นด่างของดิน

ความเป็นกรด-ด่าง	ระดับ
< 4.5	กรดจัดมาก
4.5-5.0	กรดจัด
5.1-5.5	กรดแก่
5.6-6.0	กรดปานกลาง
6.1-6.5	กรดเล็กน้อย
6.6-7.3	กลาง
7.4-7.8	ด่างอย่างอ่อน
7.9-8.4	ด่างปานกลาง
8.5-9.0	ด่างแก่
> 9.0	ด่างจัด

ที่มา : Land Classification Division และ FAO Project Staff (1973)

9. ค่าการนำไฟฟ้าของดิน (electrical conductivity)

ตารางภาคผนวกที่ 4 ระดับการประเมินค่าการนำไฟฟ้าของดิน

ค่าการนำไฟฟ้า (dS m^{-1})	ระดับ
> 16	สูงมาก
8 - 16	สูง
4 - 8	ปานกลาง
2 - 4	ต่ำ
< 2	ต่ำมาก

*ค่าตั้งแต่ 2 dS m^{-1} ขึ้นไปถือว่าดินเค็ม

ที่มา : Land Classification Division และ FAO Project Staff (1973)

10. อินทรีย์วัตถุในดิน (soil organic matter)

ตารางภาคผนวกที่ 5 ระดับการประเมินปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน

ปริมาณอินทรีย์วัตถุ (g kg^{-1})	ระดับ
> 45	สูงมาก
35-45	สูง
25-35	สูงปานกลาง
15-25	ปานกลาง
10-15	ต่ำปานกลาง
5-10	ต่ำ
< 5	ต่ำมาก

ที่มา : Land Classification Division และ FAO Project Staff (1973)

11. ความจุประจุบวกที่สามารถแลกเปลี่ยนได้ (cation exchange capacity)

ตารางภาคผนวกที่ 6 ระดับการประเมินปริมาณความจุแลกเปลี่ยนไอออนบวก

ปริมาณความจุแลกเปลี่ยนไอออนบวก (cmol kg^{-1})	ระดับ
> 30	สูงมาก
20 – 30	สูง
15 – 20	สูงปานกลาง
10 - 15	ปานกลาง
5.0 – 10	ต่ำปานกลาง
3.0 – 5.0	ต่ำ
< 3.0	ต่ำมาก

ที่มา : Land Classification Division และ FAO Project Staff (1973)

12. ไนโตรเจนทั้งหมด (total nitrogen)

ตารางภาคผนวกที่ 7 ระดับการประเมินปริมาณไนโตรเจน

ปริมาณไนโตรเจน (g kg ⁻¹)	ระดับ
> 10.0	สูงมาก
5.0 - 10.0	สูง
2.0 - 5.0	ปานกลาง
1.0 - 2.0	ต่ำ
< 1.0	ต่ำมาก

ที่มา : Land Classification Division และ FAO Project Staff (1973)

13. ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (available phosphorus)

ตารางภาคผนวกที่ 8 ระดับการประเมินปริมาณฟอสฟอรัส

ปริมาณฟอสฟอรัส (mg kg ⁻¹)	ระดับ
> 45	สูงมาก
25 - 45	สูง
15 - 25	สูงปานกลาง
10 - 15	ปานกลาง
6 - 10	ต่ำปานกลาง
3 - 6	ต่ำ
< 3	ต่ำมาก

ที่มา : Land Classification Division และ FAO Project Staff (1973)

14. โพแทสเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ (exchangeable potassium)

ตารางภาคผนวกที่ 9 ระดับการประเมินปริมาณโพแทสเซียม

ปริมาณโพแทสเซียม (cmol kg ⁻¹)	ระดับ
> 1.2	สูงมาก
0.6-1.2	สูง
0.3-0.6	ปานกลาง
0.2-0.3	ต่ำ
< 0.2	ต่ำมาก

ที่มา : Land Classification Division และ FAO Project Staff (1973)